

Dosarul nr.2ra-463/20

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Centru (Jud: S. Suvac)

Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău (Jud: M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

DECIZIE

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Victoria Tcaciuc, reprezentată de avocatul Iulian Cașu,

în cauza civilă la cererea petiționarei Victoria Tcaciuc, persoană interesată Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la constatarea faptului nașterii copilului,

împotriva deciziei din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, s-a casat hotărârea din 14 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Victoria Tcaciuc

c o n s t a t ă :

La 07 decembrie 2018, Victoria Tcaciuc a depus cerere cu privire la constatarea faptului nașterii copilului.

În motivarea acțiunii, petiționara a indicat că, la XXXXXX, în autoproclamata Republică Turcă a Ciprului de Nord, localitatea Girne s-a născut copilul minor XXXXXX, avându-i ca părinți pe Victoria Tcaciuc și Serghei Borș, fapt confirmat prin certificatul de naștere seria XXXXXX.

Victoria Tcaciuc a relatat că, la 27 noiembrie 2018 s-a adresat subdiviziunii Agenției Servicii Publice, Serviciului Stare Civilă din sectorul Ciocana, mun. Chișinău, solicitând transcrierea actului de naștere a copilului XXXXXX, născut pe teritoriul Ciprului de Nord XXXXXX, însă prin răspunsul din 28 noiembrie 2018, i s-a refuzat întocmirea actului de naștere în procedura administrativă de transcriere, invocând că autoritățile Republicii Moldova nu recunosc valabilitatea certificatului de naștere emis de structurile autoproclamatei Republice Turce a Ciprului de Nord. Totodată, autoritatea publică a indicat, că pe arena internațională Republica Turcă a Ciprului de Nord nu este recunoscută de niciun stat, iar actele emise de această

entitate nu pot fi supuse apostilei sau supralegalizării, motiv din care este imposibil de a transcrie certificatul de naștere al copilului minor XXXXXX, cu înregistrarea nașterii în registrul actelor de stare civilă a Republicii Moldova.

Reclamanta a solicitat constatarea faptului nașterii copilului minor XXXXXX de către mama Victoria Tcaciuc, la XXXXXX, pe teritoriul Republicii Turce a Ciprului de Nord.

Prin hotărârea din 14 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea înaintată de Victoria Tcaciuc.

S-a constatat faptul nașterii copilului de sex masculin, indicat cu numele XXXXXX, la XXXXXX, de către mama Victoria Tcaciuc, locul nașterii or. Kyrenia, Republica Cipru.

La 12 martie 2019, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat apel împotriva hotărârii din 14 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului și modificarea hotărârii primei instanțe, în partea ce ține de numele de familie a minorului, prin modificarea din XXXXXX.

Prin decizia din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de IP „Agenția Servicii Publice”, s-a casat hotărârea din 14 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Victoria Tcaciuc.

La 14 ianuarie 2020, Victoria Tcaciuc, reprezentată de avocatul Iulian Cașu a declarat recurs împotriva deciziei din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurenta a invocat dezacordul cu decizia contestată, deoarece din toate actele prezentate reiese că numele XXXXXX și prenumele XXXXX a fost înregistrat în certificatul de naștere a copilului, act emis de Republica Turcă a Ciprului de Nord, cu acordul comun al părinților Victoria Tcaciuc și Serghei Borș.

Mai mult, Victoria Tcaciuc a relatat că a fost în imposibilitate de a întocmi o declarație comună a părinților, deoarece organul de stare civilă a refuzat să întocmească orice acte de stare civilă în privința copilului minor XXXXXX, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești de constatare a faptului nașterii copilului.

Totodată, recurenta a menționat că instanța de apel a încălcat limitele de judecare a apelului, deoarece a fost solicitată modificarea hotărârii primei instanței, doar în partea numelui de familie a copilului minor.

La 11 februarie 2020, în adresa IP „Agenția Servicii Publice” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Victoria Tcaciuc, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 112).

La 03 martie 2020, IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință la cererea de recurs, solicitând pronunțarea unei decizii de constatare a nașterii copilului Damian Tcaciuc (f.d. 115-117).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată participanților la proces, la 26 noiembrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 90), fiind recepționată de Victoria Tcaciuc la aceeași dată (f.d. 89).

Astfel, instanța de recurs constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Prin încheierea din 27 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, cererea menționată mai sus s-a considerat admisibilă pentru examinarea în fond (f.d. 123).

Verificând decizia din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și cererea de recurs, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului, casarea deciziei contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În corespundere cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele cauzei rezultă că, la 07 decembrie 2018, Victoria Tcaciuc a depus cerere cu privire la constatarea faptului nașterii copilului, invocând că, XXXXXX, în autoproclamata Republică Turcă a Ciprului de Nord, localitatea Girne s-a născut copilul minor XXXXXX, avându-i ca părinți pe Victoria Tcaciuc și Serghei Borș, fapt confirmat prin certificatul de naștere seria XXXXXX.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauzei, Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din 14 februarie 2019 a admis acțiunea și a constatat faptul nașterii copilului de sex masculin, indicat cu numele XXXXXX, la XXXXXX, de către mama Victoria Tcaciuc, locul nașterii or. Kyrenia, Republica Cipru (f.d. 35, 43-48).

În motivarea soluției sale, instanța de fond a indicat că într-adevăr regula este că nu pot produce efecte juridice pe teritoriul Republicii Moldova actele emise de o entitate pe teritoriul unui alt stat, nerecunoscută de Republica Moldova, însă statul are obligația de a respecta drepturile omului în felul în care sunt declarate în dreptul internațional și sunt fixate în Constituție. Or, faptul nașterii reprezintă un fapt de stare civilă produs în mod obiectiv, indiferent de voința omului, iar cetățenii Republicii Moldova născut pe teritoriul entităților nerecunoscute au dreptul la garanții statale și nu trebuie să conducă la privarea persoanelor de avantajele care decurg din cooperarea internațională.

Prin decizia din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de IP „Agenția Servicii Publice”, s-a casat hotărârea din 14 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o nouă

hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Victoria Tcaciuc (f.d. 84-88).

În conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că, contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra motivelor invocate în apel, circumstanțelor pricinii și cadrului legal, fără a da o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator și normele de drept ce reglementează acest aspect.

La caz, instanța de recurs reține că prin cererea de apel, IP „Agenția Servicii Publice” a solicitat modificarea hotărârii primei instanțe, în partea numelui de familie a minorului XXXXXX.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia contestată, a admis apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, a casat integral hotărârea primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre de respingere a acțiunii înaintate de Victoria Tcaciuc.

Prin urmare, Colegiul judiciar reține că ajungând la o altfel de concluzie, instanța de apel a ieșit din limitele cererii de apel și a purces la examinarea cauzei în fond, fără a lua în considerare că apelanta a solicitat modificarea soluției primei instanțe, doar în partea numelui de familie a minorului XXXXXX.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs conchide că de fapt, Curtea de Apel Chișinău a depășit limitele examinării apelului, a schimbat din oficiu solicitările apelantei, fapt ce indică la examinarea cauzei în ordine de apel, cu încălcarea legislației procesuale.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de apel în condițiile procedurii stabilite de legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare, în instanța de apel.

În contextul dat, se constată nerespectarea și a standardelor unui proces echitabil garantate de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Instanța judecătorească fiind obligată a se expune asupra tuturor obiecțiilor invocate de către subiecți.

În concluzie, instanța de recurs învederează că instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Victoria Tcaciuc, reprezentată de avocatul Iulian Cașu, de a casa decizia din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre

rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece eroarea nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Victoria Tcaciuc, reprezentată de avocatul Iulian Cașu.

Se casează decizia din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea la cererea petiționarei Victoria Tcaciuc, persoană interesată Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la constatarea faptului nașterii copilului, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Nicolae Craiu